Är AB 04 utan vidare avtalsinnehåll?

Description

I AB 04, och dess föregångare, finns bestämmelser som avviker från exempelvis avtalslagen och köplagen. Det är inte ovanligt att AB-bestämmelserna åberopas av en part i ett entreprenadavtal, även fast avtalet inte hänvisar till dem. Frågan är då om AB-bestämmelserna skall vara tillämpliga mellan parterna.

I många entreprenadavtal saknas en sk referensklausul, dvs bestämmelse i avtalet som uttryckligen hänvisar till bestämmelserna i AB 04 och som anger att AB 04 skall utgöra avtalsinnehåll för den aktuella entreprenaden.

Normalt gäller dispositiv lag som komplettering av sådant som inte är reglerat i avtalet. Är det exempelvis inte reglerat hur en reklamation skall ske, får man hitta ledning i köplagen om detta. I avtalslagen och köplagen anges även att handelsbruk eller annan sedvänja kan bli avtalsinnehåll mellan parterna. Ett etablerat handelsbruk eller en sedvänja utgör emellertid inte automatiskt avtalsinnehåll, utan det krävs att handelsbruket eller sedvänjan i det enskilda fallet måste anses vara bindande för parterna.

Avtalsparter i entreprenadkontrakt menar härvid ofta att AB-bestämmelserna utgör handelsbruk eller annan allmänt utbredd praxis inom byggbranschen, så att de därigenom utgör avtalsinnehåll eller i övrigt får anses vara bindande för parterna.

Frågan har flera gånger prövats i domstol. Dock har den aldrig riktigt ställts på sin spets. Domstolarna har emellertid uttalat att bestämmelserna i AB-avtalen får anses vara det mest använda standardavtalet på entreprenadområdet. Det är så inarbetat i branschen att man ibland kan tillämpa dess bestämmelser även om parterna inte uttryckligen hänvisat till dem.

Är det emellertid fråga om tyngande klausuler, har domstolarna en benägenhet att vara mer försiktiga med att tolka in AB-bestämmelserna som en del av avtalet. Sådana klausuler kan vara skiljeklausuler, reklamations- och preskriptionsbestämmelser som i regel har långtgående verkan för en avtalspart.

I ett avgörande som avsåg om reklamation skulle ske i skriftform för att vara gällande, menade den som mottagit en reklamation muntligen att kravet på skriftlig reklamation i AB 04 inte uppfyllts. Någon direkt hänvisning till AB-bestämmelserna fanns emellertid inte i parternas avtal. Domstolarna uppfattning var att ”stadgandena i de s.k. AB-avtalen om skriftlig reklamation inom tre månader ännu inte fått sådan utbredning och stadga att de däri intagna reglerna skall anses tillämpliga även i entreprenadförhållanden där särskild avtalsbestämmelse i ämnet saknas”.

Sammantaget kan konstateras att det fortfarande inte är helt klart om AB-bestämmelserna, utan referens till dessa, kan komma att fylla ut entreprenadavtalet. Man kan dock enkelt undvika oklarheter genom att antingen hänvisa direkt till AB-bestämmelserna i avtalet, eller genom att särskild föreskriva i avtalet att AB-bestämmelserna inte skall tillämpas mellan parterna.

Category

1. Entreprenadjuridik

Date Created
2008-08-27

Author
andreas-hagen